

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V upravljanje prejemane mesečno K 1.90

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna petstvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostopna petstvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Ljubljana in S. L. S.

(Konec.)

Po govoru dr. Šusteršiča je nastopil od množice viharno pozdravljen

DR. KREK

In govoril:

Dragi moji! Imam nalogo razložiti razmerje, ki je med delavcem in občino, med ljubljanskim delavcem in ljubljansko občino, njegovo razmerje do novih občinskih volitev.

Prvič pojdejo po zaslugi S. L. S. delavci volit za občinski odbor našega stolnega mesta. Naša stranka stoji na stališču, da ne more in ne sme biti delavec samo kaplja na veji, ki se odtrga in pohodi, marveč v delavcu vidimo pionirja našega napredka, neobhodno potreben stan za gospodarsko povzdigo naroda, brez katerega se ne more govoriti ne o kruhu ne o umskem napredku. (Odobrovanje.) Neresnično je, da imajo pri občini koristi in interese samo tisti, ki plačujejo davščine, delavstvu pa da ne more biti nič na tem, kako se v občini gospodari — neresnično! in zato smo šli na delo in za mesto ljubljanskega sklenili zakon, po katerem bo tudi delavstvo prišlo do veljave. (Bravo!) Tudi ljubljanski delavec ima staviti važna vprašanja na občinski odbor ljubljanski. Če ima občina velike dolgove in se vsled tega množijo bremena, ki jih imajo prebivalci nositi, postane dražja tudi hrana, obleka, stanovanja. (Pritrjevanje.) Trgovci in obrtniki preneseta bremena na tiste, ki od njih odjemajo, in to so po velikem delu delavski stanovi; kar boli trgovca, kar boli obrtnika, to boli tudi delavca (Veliko pritrdjevanje.) in zato smo tudi delavcu dali priložnost, da brani svoje koristi v občinskem odboru. (Veliko odobravanje.)

Da nedavno je bila Ljubljana pretežno uradniško mesto. Toda Ljubljana se industrializira, se bo vedno bolj industrializirala in zato je vedno bolj treba skrbeti, da se veliki in mali obrt čedalje višje razvijeta. Kdo pa tu najbolj v poštev pride? Delavec! Kdor torej hoče, da bo Ljubljana napredna, to je, da bo res napredovala, ta se mora brigati tudi za delavca.

In zato je bilo neizmerno smešno, ko so liberalni gospodje, ko so najbolj v cvetu bili, Ljubljano opisovali kot mesto same takozvane inteligence, ko so v Ljubljani s takim poudarkom lo-

čevali »nižje« sloje od »višjih«, takrat, ko se je izrekla beseda, da višje deklishe šole sploh niso za delavske otroke. Kakšni pa so ti višji sloji? Velikih kapitalistov, bogatinov, nič nimamo, ljudi z velikimi dohodki, vsi s prav malenkostnimi izjemami težko izhajamo. (Pritrjevanje.) Inteligenca? Če pogledamo to inteligenco, ki se zanjo tako potegujejo, smemo reči le to, da je inteligence, jasnost pogleda, trezen razum in sposobnost napredka veliko večja pri delavcu kakor pri tej inteligenci! (Veliko pritrdjevanje.) Ne žepa ni ne glave, da bi mogel postavljati pri nas prepad med »nižjimi« in »višjimi«. Smešno, neizmerno smešno je ta razloček povdarjati. Ljubljana je središče proletarskega slovenskega naroda, ona kaže njegovo lice! Zato je brez pameti inteligent, ki zaničuje delavstvo, ki mu blagostanje vstvarja. Iz tega ne bo nič in zato grem dalje.

Omeniti moram namreč očitek, ki prihaja od soc. demokracije, a ga bodo tudi liberalci ponavljali, zakaj ti ljudje so vsega zmožni — očitek, zakaj nismo splošne in enake volivne pravice uvedli? Mi stojimo na stališču, da zahtevati to, kar ni mogoče izvesti, se pravi onemogočiti to, kar se da doseči! (Veliko pritrdjevanje.) In tisti, ki tako za ljudstvo dela, tisti je njegov največji sovražnik! (Burno odobravanje.) Jaz opažam v državnem zboru na svojo veliko žalost, opažam od stopnje do stopnje, kako izvestni ljudje delajo z zakonskim načrtom starostnega zavarovanja na ta način in ga tako izpreminjajo ter mrcvarijo, da postave, ko bo v poslanski zbornici prišla skozi, ne bo sprejela gosposka zbornica in je ne bo potrdil cesar, in se bo tako od leta do leta vlekl. Taisti ljudje pa potem po shodih upijejo: Glejte: to smo za vas zahtevali! (Klici: To je sleparija!) Jaz se rajši trenutno vsem zamerim, kakor da bi ljudem peska v oči metal. (Odobrovanje.) Ko se je šlo za Ljubljano, smo jasno videli, da več ni mogoče storiti in smo zato storili toliko, kolikor je bilo mogoče. Takim, ki bodo v tem oziru zabavljali, ne moremo torej nič drugega reči kakor: Ti govoriš, cesar ne razumeš in govoriš takim, ki nič ne razumejo.

Kar se tiče občinskega gospodarstva, smatramo, da bo treba posvečati največjo skrb temle rečem:

1. Kako občina svoje delavce plačuje in kako z njimi ravna. Občina mora v tem oziru biti za zgled vsem delodajalcem. Ali je ljubljanska občina to bila? (Ironični vzkliki.) Le vprašajmo

užitinske paznike, policaje in druge! Kaj so liberalci tukaj storili, kako za te skrbeli? Občina glede na to lahko veliko hitreje izvrši potrebne reforme kakor pa država. Če bi bile n. pr. naše občine že preje vzele v roko zavarovanje za starost in onemoglost, zavarovanje delavskih sirot in udov, bi bilo danes to vprašanje v državnem zboru veliko bolj zrelo, (Pritrjevanje.) tako pa so zdaj vsi faktorji v takih zadregah glede tega, ker je po naših občinah vladala in še vlada liberalna buržoazija.

2. Za delavca je važno tudi, kako in komu občina svoja dela oddaja. Občina namreč lahko preskrbi, da dobi dela tisti, ki svoje delavce pošteno plača. Tako delajo že mnoge občine na Angleškem, ki stavijo v pogodbo s ponudniki pogoje, ki so v korist delavcem.

3. Občina mora skrbeti za delo, to je za priložnosti za delo, da pridejo tisti, ki so voljni delati, v mesto, in da tudi tisti, ki jim v mestu samem manjka dela, lahko in izdatno pridejo do njega. V tem oziru je šlo naše liberalno gospodarstvo vedno križkraj-pota. Hvalili so se veliko, kaj so pa dosegli? (Klici: Nič!) Kje so delavnice v Šiški, s katerimi se je toliko bahal bivši župan; seveda, ravno ker je preveč kokodajsal, kakor je imel navado (Veseloost.), je vse pokvaril. In kje je tisti povečani južni kolodvor? In kaj se godi zdaj, ko večina S. L. S. v deželnem odboru obeta zasadi tisto največje in najboljše korenino, ki se bo razrastla v drevo, pod kojega senco se bo delavstvo pri nas lahko senčilo kakor do zdaj nikjer drugod — deželno električno centralo, ko študira naše velike neizrabljene vodne sile, ki bodo proizvajale tok, kateri bo koristil celi deželi, koristil zato tudi Ljubljani, ko bo elektrika trikrat cenejša, kakor je danes, ko ne bo samo luči za luksuz, ampak tudi poceni delovna moč za našega obrtnika, ko bo ustvarjena najboljša priložnost za velika dela — kaj se godi? Liberalci zabavljajo zoper naš odbor in deželni zbor, zoper našo večino, ko bi morali na nagih kolenih zahvaljevati tiste, ki so šli izrabiti naše vode, naše reke! (Burno pritrdjevanje.)

4. Važna reč v občinskem gospodarstvu je skrb za stanovanja. Stanovanja so draga, ker se draže zemljišča. Mi smo v deželnem zboru sklenili zakon, da se uvede davščina na prirastek vrednosti pri zemljiščih in lep del tega denarja bo šel v občinsko blagajno ter bo veliko koristil mestu, ki bo s tem lahko veliko storilo za delavska stano-

vanja. Potem se je na Dunaju ustanovil zaklad za pospeševanje stanovanj in od tega bo tudi za naše mesto veliko pridalo, če bodo v našem občinskem odboru sedeli možje, ki bodo za to kaj zmisli imeli, ne pa taki, kakršni so do sedaj krasili svetovalske stole. (Pritrjevanje.) Ljubljana, bela Ljubljana, je do zdaj imela mesto teh koristnih reči edino le to nalogo, da je vzdrževala in redila liberalno stranko. (Burni klici: Tako je!) to nalogo, da je kakor ob septembru, za te ljudi napravila kaj šuma, da bi imeli ti ljudje, ker so drugod povsod le batinne odnašali, kaj veselja — ubogi delavec; delavska žena in otroci! pa so v podstrešnih sobah dalje zmrazovali in stradali in umirali v luknjah, kakršnih niti gosposki psi nimajo! (Viharno pritrdjevanje.) — Skrb za zdrava in ceno stanovanja bo ena prvih in najvažnejših nalog prihodnjega občinskega sveta in delavci, ki bodo prišli vanj, bodo prinesli gotovo tudi v tem oziru vani frišne sape. (Pritrjevanje.)

5. Nadaljna skrb občinske uprave je ta, da se v zvezi s kmečkim združništvom preskrbe za mesto zdrava in ceno živila. S pustim kričanjem, naj se odprejo meje, se nič ne doseže. Rumunija je poslala letos k nam nekaj živine, pa je prišlo? Prišla je živinska kuga (Klici: Tako je!) in posledica? Živina je postala strahovito draga in v mestih začena mesa sploh primanjkovati. Mesta ni mogoče z živili preskrbeti, ako ne se ne skrbi obenem da se povzdigne kmečka produkcija! (Veliko odobravanje.)

6. Veliko nalogo pa imajo občine tudi, kar se tiče šolstva, da bo v korist delavskim hčeram in sinovom. Kar se dosedanjih šol tiče, se delavec danes z veliko skrbjo povprašuje, čemu pravzaprav mora svoje otroke vanje pošiljati, kaj ima od njih posebnega haska. Nobene priložnosti nima delavska hči in poznejša gospodinja, da bi se naučila kuhati, šivati, varčno gospodinjiti. (Klici: Res je!) In vendar je to tako krvavo potrebno! Ali je kaj bolj potrebno kakor to, da se žena nauči z majhnimi sredstvi preskrbljevati možu boljše in cenejše življenje? (Veliko pritrdjevanje.) Prav tako pa mora občina veliko skrb obračati na obrtno šolstvo. Imamo je, a kako malo se koristi našemu delavstvu! Naši ljudje bi se morali že v mladosti tako izobraziti v tem oziru, da bi si mogli služiti kruha tudi kot bolj kvalifikovani delavci, predelavci, mojstri. Toda ta mesta zavzema danes med nami še vedno skoro izključno tujec. (Klici: Res je!) Dolžnost magi-

LISTEK.

P. L. Coloma:

Juan Miseria.

Povest. — Iz Španskega prevel E. T. (Dalje.)

S trudom si je oče toliko od ust pritrgal, da je mogel kupiti sinu celo obleko in pa kapico iz črnega žameta. Fant jo je oblekel prvič na veliki četrti in ravno sta imela iti z očetom v cerkev. Ko pa je ta ves srečen ogledoval sina tako prazničnega in ga je mati, ki je bila takrat še živa, ljubeznjivo gledala, je deček čmeren opazil, da ima oče za praznično obleko zakrpano suknjo in ponošen klobuk ter je dejal:

»Jaz ne grem z očetom!«

»Otrok moj,« vzklikne mati prestrašena, »kaj praviš?«

»Da ne grem z očetom.«

»Pa zakaj ne?«

»Ker je preslabo oblečen.«

Lopezina je zabolela v srce. Brez besede je odšel iz sobe; zakaj nehvaležnost je nož, ki rani srce, v sinovih rokah pa je ta nož še strupen. Ta sin, zaradi katerega je nosil ponošen klobuk in zakrpano suknjo, ta sin mu je

plačeval njegovo skrb s tem, da se ga je sramoval pred ljudmi . . .!

Takrat ga je obšla pametna misel, da bi vrnil sina čevljarstvu, pri katerem bi bil fant moral sploh vedno ostati. Pa ravno ko bi imelo priti do tega, ga je sin znova premotil s svojo čudovito učenostjo. Ker je, kakor je mati ponosno pripovedovala, sin že po latinsko govoril, kakor duhoven pri maši.

Taki uspehi Lopezinkove bistroumnosti so očeta osupnili; počasi je pozabil na prejšnjo nevoljo in je začel verjeti, da ima ta studenec modrosti prav, če se sramuje njega, ubogega in neizobraženega čevljarja; od srca je želel svojemu sinu ne več samo bireta, ampak celo škofovske mitre in se je še naprej pehal in trudil, da bi ga vzdrljal v zavodu.

Toda pri skušnjah se je sin slabo izkazal in to je očeta končno vendarle privedlo do pravega spoznanja; sklenil je, da naj Lopezinek zamenja knjige s kopitom in pero s šilom. Pa je bilo že prepozno in Lopezinek, ki bi se bil šel s samim Salomonom prerekat, se je temu odločno ustavil, ker bi bila s tem ponižana njegova učenjaška čast in ker bi bil izgubljen sloveč govornik. Oče ga ni mogel pustiti brez dela in zato je bil prisiljen, da ga je spravil za

cerkvenika k bližnji kapelici, kjer je bil sam že dlje časa cerkveni ključar.

V svoji cerkveniški službi se je Lopezinek tako potegnil, da je sveče prižgal in ugašal kar brez našigalnika. Toda njegova lena narava se je bala vsakega dela. Stara resnica je, da človeku mirzi, kar mu je neprijetno in težko; to je vzrok, da izprijenec sovraži tujo čednost, ker dela njegovo lastno zlobo še bolj očitno in da brezverec sovraži vero, ker zahteva od njega lepega življenja. In to je bilo tudi vzrok, da je Lopezinka napolnilo nepremagljivo sovraštvo do vseh cerkvenih obredov, ki so bili njemu neznosni, ker je imel zaradi njih veliko dela.

»Ta neumnost!« je rekel, kadar je šel streč k maši. In vedno bolj se je zagrzel. Začel je zabavljati čez župnika, ki ga je svaril in opominjal, in čez mašo, ki mu je bila nadležna; nazadnje pa je začel sovražiti vero, ker je maša bistven del bogoslužja in preklinjati Boga, čegar služabnik je bil župnik.

Nekdaj so ga pokarali, ker je vedno zasmehoval in razlagal stvari, ki jih ni razumel. Trdno je bil uverjen, da ima on prav, ker mu je njegovo samoljubje tako narekovalo in jim je odgovoril:

»Jaz, da ne razumem? Jaz neved-

než? Nevedneži so tisti zagrizenci, ki bi nas najraje zmeraj pitali z lažmi.«

Vsa modrost devetnajstletnega Lopezinka je tičala v teh dveh pravilih: Kar mi je nadležno, je krivica in tega mi ni treba storiti; česar ne razumem, je laž in tega mi ni treba verjeti. Ošaben in samoljuben nauk, ki je rodil že toliko malovernih in toliko nevernih; nauk, ki izvira iz onega groznega česčenja, ki je pri enih strašno in pri drugih smešno, in ki ga je moder mož imenoval: oboževanje samega sebe.

IV.

Tisti večer so se sede Grahovke pred hišnimi vrati in šivale ter kramljale; otroci so se igrali in vpili po cesti, možki so se vračali z dela in zvon farne cerkve pri Sv. Mihelu je oznanjal s svojim bronastim glasom, da pride za trudom dneva pokoj noči, kakor pride za trudom življenja pokoj smrti. Dvorišče je bilo ob ti uri zapuščeno, samo Salamanka je sedela na pragu pred svojim stanovanjem, pod lepim jazminovim grmom, ki je razpenjal nad njo svoje veje kakor baldahin. Med koleni je tiščala lončeno skledo in je drobila vanjo kos trdega kruha, da napravi tečno špansko juho.

Ta padarica je imela svoje stanovanje okrašeno s potratu, ki je bila v

Slovenci smo revni na polju instrumentalne glasbe. Krivo je temu dejstvo, da do zadnjega časa nismo imeli niti poštenega orkestra, pa tudi dejstvo, da so zavzemali mesta kapelnikov le tujci in jih še zavzamejo. Nemsisel bi bila, pisati stvari, ki jih ne morem proizvajati, težko je pa tudi pisati dobro za orkester, ako človek nima dovolj sam ž njim opraviti. To se pozna pri vseh naših skladateljih in se pozna tudi pri Gerbiču. Lepo sta zamisljena oba komada, »Jugoslovsanka balada« in »Rapsodija«, a pravega efekta le ni. Ko bi imel misli Gerbičeve recimo Lehár, ali kateri drugi izmed novodobnih tujih komponistov, pa bi napravil delo svetovne slave in poleg sebe — obogatel. Slovenec pa misli, piše, se trudi, slednjič moraš pa še glasbove sam prepisovati, ako hočeš da se sliša. Ja Deber je sicer vis obeh skladb, vendar se tupa,am čuti neka

stavi državnemu zboru v drugi polovici meseca januarja.

Čehi in sestava vlade Bienenrth št. III.

Praga, 9. januarja. Na manifestacijskem shodu češke narodne stranke so sklenili resolucijo, ki poziva češke poslance, naj ne sprejmejo nobenih portfeljev, dokler ne bo delozmožen češki deželni zbor.

Praga, 9. januarja. »Hlas Naroda« sodi, da postopajo Nemci popolnoma dosledno, ker ravno tako, kakor so preprečili nemško-češko sporazumljenje v Pragi, so tudi onemogočili vstop dveh Čehov v ministrstvo. »Venkov« sodi, da dokler ostane Bienenrth na krmilu, toliko časa ostane neizpremenjen tudi sedanjí položaj. »Bohemia« objavlja informacijo visokega državnega uradnika, ki sodi, da je napravil Bienenrth napako, ker se je pogajal s Čehi, ne da bi bili pritrdili Nemci.

Praga, 9. januarja. Čehi si hočejo pridržati popolnoma proste roke. V torek zboruje v Pragi predsedstvo skupnega češkega državnozbornskega kluba. O zadnji Fiedlerjevi konferenci se poroča, da bi ne bili Čehi ovirali državnih potrebščin, če bi se bila vlada sestavila tako, kakor so želeli Nemci.

Dr. Braf ne postane delovski minister.

Praga, 9. januarja. »Narodna Politika« poroča, da se je ponudilo dr. Brafu delovsko ministrstvo, a da ga je odklonil.

Krščanski socialci napovedujejo razpust zbornice.

Dunaj, 9. januarja. »Reichspost« poroča, da so težave zato, ker z ozirom na važne parlamentarne naloge delovna večina ni dovolj močna. Parlamentarna komisija krščansko-socialne zveze je glede na to zborovala in izjavila, da se bo težko izogniti v sedanjih razmerah razpustu državnega zbora in naj se zato pripravi stranka za vsak slučaj.

Poljaki in vlada Bienenrth št. III.

Krakov, 9. novembra. »Nova Reforma« trdi, da je Bienenrth izjavil Głubinskemu, da bo priznala nova vlada Poljakom pravico, da se izvede postava o zgradbi kanalov iz leta 1901. Če ne bo mogoče tega izvesti, bo izvajala vlada posledice.

Političen obhod za belokranjsko železno-želznico.

Kakor smo že poročali, je železniško ministrstvo odobrilo (razun kratke proge, za katero je treba načrt še popraviti) podrobni načrt za železnico Novo mesto—Črnomelj—Metlika in naročilo deželni vladi, naj brž razpiše politični obhod. To se je zgodilo z razglasom deželne vlade, ki ga ponatisnemo, ker je važen za prizadete posestnike.

C. kr. železnično ministrstvo je z razpisom z dne 30. novembra 1910, št. 58.520, načelno odobrilo ter poslalo deželni vladi v Ljubljani v uradno poslovanje podrobni načrt za železnico od Rudolfovega do Metlike do deželne meje proti Karlovcu, ki je bila zagotovljena na podstavi zakona z dne 30. decembra 1907, drž. zak. št. 281, razun železničnih delov od km 3.560 do 5.526

in km 47.520 do 49.500, ki jih je zaradi dosege stavbnoekonomičnih koristi še dalje proučevati. Obenem pa je navedeno ministrstvo tudi načelno odobrilo in poslalo deželni vladi v uradno poslovanje operat o dotičnih požarnovarnih napravah.

Zaradi tega je o omenjenih operativah v zmislu dotičnih določil ukaza c. kr. trgovinskega ministrstva z dne 25. januarja 1879, drž. zak. št. 19, in zakona z dne 18. februarja 1878, drž. zak. št. 30, določen politični obhod, razlastilna razprava in razprava zaradi požarnovarnih naprav na

v torek, 7. dan februarja 1911 in na naslednje dni s pristavkom, da se komisija snide dne 7. februarja 1911 ob 9. uri dopoldne na kolodvoru v Rudolfovem.

Komisija prične obhod v kat. občini Rudolfovo in ga bo, kakor se bo delo odsekalo, nadaljevala in končala v katastralnih občinah Rudolfovo, Kandija, Gotna vas, Stranska vas, Lahonica, Dobin dol, Altsag, Pribišje, Semič, Kot, Petrova vas, Talč vrh, Črnomelj, Gradac, Vinj vrh, Dobravice in Metlika. Uradno poslovanje bo dne 7. februarja v katastralni občini Rudolfovo; dalje prevedoma dne 8. februarja v katastralnih občinah Kandija in Gotna vas; dne 9. februarja v katastralni občini Stranska vas; dne 10. februarja v katastralni občini Lahonica; dne 11. februarja v katastralni občini Dobin dol in dne 13. februarja v katastralni občini Altsag.

Potem bo uradno potovanje za 8 dni prenehalo ter se nadaljevalo in končalo dne 22. februarja ob 10. dopoldne v katastralni občini Pribišje; dne 23. februarja v katastralni občini Semič in Kot; dne 24. februarja v katastralni občini Petrova vas; dne 25. februarja v katastralni občini Talč vrh; dne 27. februarja (v ponedeljek) v katastralni občini Črnomelj; dne 28. februarja v katastralni občini Gradac; dne 1. marca v katastralni občini Vinj vrh; dne 2. marca v katastralni občini Dobravice in dne 3. marca v katastralni občini Metlika.

Omenjeni podrobni načrt se more vpogledati pri okrajnih glavarstvih Rudolfovo, oziroma Črnomelj, načrti o odkupu zemljišč in operat o požarnovarnih napravah pa so razgrnjeni na vpogled pri občinskih uradih Rudolfovo, št. Mihel-Stopiče, Toplice, Črmošnjice, oziroma Semič, Kot, Petrova vas, Talč vrh, Črnomelj, Gradac, Vinj vrh, Podzemelj in Metlika v roku, ki ga razglasita zgoraj omenjeni glavarstvi.

Omenja se, da se bo pri političnem obhodu pretresalo tudi doslej še odprto vprašanje, kje naj bi stal kolodvor v Metliki.

Od političnega obhoda in od razlastilne razprave ostanejo razun zgoraj navedenih železničnih delov tudi še izključeni: dovozna cesta do tunnelskega inštalacijskega prostora na severni strani Semiškega tunela v km 20¹/₂, dalje protektirana preložitvev okrajne ceste ravnotam in naposled naprava za preskrbo z vodo pored potokov, zadnja pa samo v toliko, kolikor je je komisija že pri političnem obhodu dne 13. julija 1910 obhodila.

O tem se obveščajo udeleženci s pristavkom, da jim je dano na prosto

voljo morebitne ugovore zoper omenjene operate ali zoper zahtevane razlastitve vložiti pri c. kr. okrajnem glavarstvu in Rudolfovem, oziroma v Črnomlju, ali pa najkasneje pri političnem obhodu, oziroma pri razlastilni razpravi.

Ko konča ta komisija svoje delo, se gradnja lahko takoj razpiše in odda. V dobro poučenih krogih sodijo, da je pričakovati, da se začne z delom meseca junija ali julija.

Dnevne novice.

+ **Papežev dekret o sodelovanju duhovnikov pri denarnih zadrugah.** Od več krajev smo dobili poročila, da po deželi agitirajo liberalci zoper naše denarne zavode. Zdaj so vrgli med ljudi papežev dekret, da bodo morali duhovniki pustiti hranilnice in druge zadruge in tako pri teh zavodih ne bo več tiste varnosti kot dosedaj. Toda ta strah je popolnoma nepotreben. Dobili smo od presvetlega ljubljanskega knezoškofa o tej zadevi sledečo pojasnilo:

Da se ljudje po nepotrebnem vznemirijo, dam sledečo izjavo: Sveti Oče žele in zapoveduje, da naj gg. duhovniki ustanavljajo, nadzirajo in podpirajo vse različne prepotrebne zadruge; žele pa, da naj duhovniki ne bodo pri denarnih zavodih blagajničarji. Toda tudi to bodo Sveti Oče dopustili v onih škofijah, v katerih škofje mislijo, da je tako potrebno. Šel bom ob koncu januarja v Rim, da se s Sv. Očetom o tej zadevi definitivno dogovorim.

V Ljubljani, 9. jan. 1911.

† Anton Bonaventura
Škof.

+ **Izjava dr. Šusteršiča glede novega kabineta.** Kakor poročajo listi, je dr. Šusteršič po svoji konferenci pri ministrskemu predsedniku baronu Bienenrthu izjavil sledeče: »Najprej treba počakati, kakšen rezultat bo imela misija designiranega ministrskega predsednika. Še le, ko bo sestava novega kabineta znana, bo nastalo vprašanje, za katero taktiko se bodo odločili Slovenci, aktualna. O tem bo potem klub sklepal.«

+ **Shod S. L. S.** se je vršil včeraj popoldne na Polici ob sili udeležbi volivcev S. L. S. Govorila sta poslanca Fr. Košak in dr. Ivan Zajec. Navdušenje veliko, kandidatura Verhovčeva so glasno sprejeli. Načelniku S. L. S. dr. Šusteršiču se je izrekla zaupnica z navdušenimi živio-klici.

+ **Naša društvena organizacija.** Dne 6. t. m. se je vršil na Uncu pri Raketu občni zbor Slov. katol. izobraževalnega društva, na katerem se je pokazal lep napredek. Društvo je šlo 55 članov ter ima tudi knjižnico, katere se člani zelo pridno poslužujejo. Po občnem zboru je govoril poslanec Gostinčar o združništvu in je toplo priporočal ustanovitev živinorejske zadruge.

+ **Proti kočevskim Slovencem!** Kakor vsako nedeljo, tako so tudi včeraj prišli Slovenci v svoje društvene lokale, da dobijo tam časopise in se pogovorijo med seboj v svojem materinem jeziku. V Kočevju je bilo pripravljenih 50 orožnikov. Kočevarjem je šinil strah v kosti. Nemirov se ni bilo bati. In kaj

se zgodi? V društvo pride komisar in prepove shod, češ da ni bil pravočasno raznazen. Zagrozil je, da z orožniki razžene društvenike. Slovenci so se pokorili ukazu, dasiravno včeraj ni bilo n i k a k e g a s h o d a. To kar je bilo včeraj in vse dosedanje nedelje ni bil nikak shod, ampak društveniki pridejo v društvo, sedijo tam, čitajo in se prosto razgovarjajo brez vsakega dnevnega reda in programa. Ali bomo morali celo to naznaniti oblasti da zahajamo v društvo in se poslužujemo pravic društvenih članov. Ali bomo za vsako besedo morali dobiti oblastveno dovoljenje? A vse take stvari ne bodo več uničile kočevskih Slovencev. Asimilirati se ne damo, ampak živeti hočemo in tudi bomo svoje lastno narodno življenje!

+ **Doklej še?** G. mestni župnik in dekan kočevski Ferdinand Erker nam piše, da ni res, da bi bil nahujskal obitelj, pri kateri si je poiskal kaplan Kopitar hrane, da mu jo tudi ta odpove in da ni v tem smislu na nobeno nemško obitelj vplival.

+ **Dr. DeFranceschi.** List mladincev piše o odhodu dr. DeFranceschija iz Novega mesta ter se zadira na neumen način v deželni odbor. Svetujemo, mladinskemu glasilu, naj se obrne po informacije o tej stvari na dr. DeFranceschija samega, sicer bomo govorili jasno in odločno; potem naj pa se prizadeji gospodje zahvalijo temu listu in podobnim žurnalom, ako bomo primorani priti z resnico na dan.

+ **Izjavile so se nade liberalcev,** ki so mislili, da bo antimodernistovska prisega povzročila velik odpad duhovnikov. V Avstriji so odpadli samo trije duhovniki, v Nemčiji pa pet, od drugod se pa o nobenem odpadu ne čuje. Ti ljudje so koj, ko so odpadli, začutili potrebo se oženiti, kakor piše njihov lastni organ, »XX. Jahrhundert«. S takimi ljudmi cerkev ni nič izgubila, pač pa ustvarila si čistejše razmere v svoji sredi kakor so. Namesto da bi cerkev po liberalnih prognozah razpadala, se okreplja in s Svetim Očetom se danes vesoljni svet velikobolj peča, kakor le kdaj, dasi bi po prorokovanjih francoskih, nemških in laških frama-zonov moral biti že davnej pozabljen.

+ **Ljudsko štetje v Trstu** se vrši od strani magistrata v znamenju največje sleparije tako, da se celo »Vaterland«, ki je jako previden list, pritožuje. V uradu za ljudsko štetje v Rojanu je magistrat najel laške visokošolce, ki od Slovencev napolnjene pole nanovo spisujejo in slovenski občevalni jezik nadomeščajo z laškim. Seveda ta goljufija ne bo nič izdala, ker se tržaški Slovenci svojih pravic preveč zavedajo, da bi ne znali take lumparije preprečiti.

+ **Senzačno, a vseskozi verodostojno poročilo** o portugalskih dogodkih priobčuje zadnja številka znane revije, die »Freistatt«. Članek je spisal visoka dobro informirana oseba, najbrže iz portugalskih monarhističnih krogov samih. Trdi, da je homatij pred vsem kriva mati kraljica Amelija, ki bi bila rada postala sama vladajoča kraljica, pa je zato konspirirala z revolucionarci celo proti svojemu rajnemu soprogu, od republikanov umorjenemu don Carlosu. Povzročila je celo, da njegovi morilci niso bili kaznovani. Portugalski republikanci prorokuje člankar kratko

praznosta. Preveč nakopičenih misli se vrsti druga za drugo. Človek komaj sproti zasleduje. Praznosta v orkestru, ki se mestoma čuti, se nam pa zdi povzročena s tem, da rabi Gerbič premalo pihala, posebno lesna se dajo tako lepo vpletati. Izmed obeh nam je ugajala balada bolj, kot rapsodija, ki je predolga in ji manjka enotnosti, tudi ima premalo slovenskega in preveč južnega značaja.

Srečnejša je instrumentacija v operi »Kres«, ki ji je spisal besedilo in godbo neumorni delavec sam. Melodija sama na sebi lepa, karakteristična, spremljava dobra, prikupljiva. Da je Gerbič tudi na to polje zašel, nismo vedeli. Jasen dokaz premarljivega delavca. Bi-li ne moglo naše gledališče opero uprizoriti? Ne-laj domačega?

Iz celote čujemo samo eno melodijo, našo pristno narodno, in samo eno harmonijo, harmonijo Gerbičeve duše s psiho našega naroda. Gerbič naj živi, Gerbič bo živel.

Vpleteni sta še dve pesmi v program: Premrlava »Pesem žrjavov« ter Sattnerjevo »Deklica in ptič«, ki sta posvečeni slavljencu ob priliki njegove sedemdesetletnice.

Proizvajanje v celoti je napravilo dober vtis. Lagal bi, ako bi trdil, da ni »Ljubljana« danes pevsko društvo prve vrste, ki ima v sebi moč, ki kaže disciplino in smisel za pravo umetnost. Društvo napreduje zelo hitro. Zbližanje glasov od zadnjega koncerta je ve-

liko, dinamično in deklamatorično predavanje veliko boljše, up nam vstaja v veseli duši, da se povzpne »Ljubljana« na višek slovenske glasbene umetnosti prodiraje stopajoč vedno naprej izključno po poti slovenske umetnosti in prosvete. Napredovati hočemo! Želja in volja po napredku naj nam opravičita nekaj malenkostnih, dobrohotnih opazk.

Mešani zbor »Ljubljane« — krog 150 pevki in pevcev je nastopilo — je impozanten. Razmerje glasov zadovoljji, vendar bi bil tenor v mešanem zboru lahko močnejši, ker ga je sopran ponekod preveč zakril. Basji lepi, polnozveneči. Med ženskimi glasovi najde fino uho nove moči, ki pa se bodo gotovo prilagodile kmalu starim.

Moški zbor krog 60, razmerno razdeljen na glasove. Tenori močni, večsilih premalo edini v visokem forte, basji zvočni in jasni. Moški zbor v celoti boljši kot mešani.

Deklamacija se bliža popolnosti: »Žitno polje«, ki zahteva izurjenega zboru, je uspel dobro. Pri »Bučelarju« smo pogrešali pp. vsled tega pesem ni prišla na isto višino, kot je pisana. Splošno naj omenim tu, da je manjkalo vseskozi lepih piano-mest, kjer zbor pokaže svojo eleganco. To bo zbor v bodoče gotovo dosegel. Napraviti moran prehod iz pp v ff, v pp moram pa preiti iz pavz. Intonacije in nastopi bodo vedno sigurnejši in finejši. Toliko le sbošno.

»Pesem žrjavov«, se nam zdi, je bila prepočasno peta, vsaj prvi in glavni motiv. Sicer pa impozantna skladba. Premrl jo šteje gotovo med svoja najboljša dela. Efekt je bil velik.

»Sanctus« in »Benedictus« sta impozantni točki, ki sta bila na višku proizvajanja.

Pri »Ave Mariji« je sodelovala kot solistinja poleg gdne. Peršlove sama hčerka gospoda slavljenca, J. Gerbičeva, in tako slavnost povečala in ji dala značaj posebne iskrenosti, ko hčerka kiti sivo glavo svojemu očetu, ljubljencu našemu in ljubljencu slovenske muze. Pesem je bila lepo izvajana ter zasluži ponavljanja.

Gdno. Peršlovo poznamo. Lep, simpatičen nastop, elegantna interpretacija, jasna deklamacija, zna tudi lepo rabiti registre, za kar ji je nudila včerajšnja arija stare Barbe posebno priliko.

Gospod Bajde je nastopil v Sattnerjevi pesmi: »Deklica in ptič«. Dober material, lep glas, a še neopilen, človek komaj ve, kaj bi rekel, je-li liričen ali junaški. Zdi se nam, da bolj liričen. Ko bi imel kaj več šole, bi bil dober interpret nečnjih partij.

Orkester »Slovenske Filharmonije« je spremljal vse orkestralne zборе in nastopil uvodno in sklepno v samostojni vlogi. Njegov nastop nas je povsem zadovoljil, naša sodba o njem je jasna.

Vodil je ves koncert, izvzemši izključno orkestralnih komadov, zboro-

vodja g. Svetek. Kdor je kdaj že imel opraviti z zborom, bo vedel ceniti požrtvovalno energijo in potrpežljivost živcev pri taki veliki masi zboru. Naše čestitke na včerajšnjem uspehu so iskrene in želimo »Ljubljani« najlepšega procvita na polju naše glasbe. Naše nade in upi, ki jih stavimo nanjo, nas ne bodo varale, za to nam jamči dosedanj napredek.

Med koncertom je izročil pevski zbor slavljencu krasno izdelan srebrni venec, delo g. Kregarja, pripet na zelenem krasno vezenem žametu, delo požrtvovalne gđe. učiteljice Košakove.

Sklepno želimo, da bi se koncert za ljudstvo z nizkimi cenami ob priliki ponovil, mučne pavze med točkami skrajšale, prepogosto defiliranje zboru na oder in z odra pa omejilo s primer-no ubranim programom.

Dvorana naj bo primerno ventilirana!

Obisk je bil velik, vsi prostori zasedeni, uspeh lep.

Slavnost so počastili odlični gostje: prevzvišeni knezoškof A. B. Jeglič, dvorni svetnik grof Chorinsky s soprogom, dvorni svetnik Kliment, dvorni svetnik vitez Kaltenecker, vladni svetnik vitez Laschan, dr. Karlin, vitez Gutmansthal, ravnatelj Foerster, koncertni mojster Hubad, državni in dež. poslanec Jarc, državni poslanec Gostinčar in mnogo drugega odličnega občinstva.

× × ×

življenje, ker izvršujejo nečuvena nasilstva celo proti sodnikom, ki nočejo postav kršiti in je štiri od njih prestavila v Goa. V kolonijah vlada zdaj še hujša korupcija, kakor pred rajnim don Carlosom, ki je, ko je vladal Franco, resno stremel za tem, da razmere sanira. Kraljico-mati Amelijo pa sicer tudi drugi listi dolže najgršega intrigantstva.

+ **Dr. Bauer naslednik Posilovičev.** Iz Zagreba poročajo: Dr. Ante Bauer je imenovan za škofa - koadjutora nadškofa Posiloviča s pravico nasledstva. Včeraj je dr. Bauer odpotoval na Dunaj.

+ **Predavanje v Tržiču.** Včeraj popoldne je bilo v Tržiču v društvenem Domu predavanje. Govoril je poslanec Gostinčar o delavskih stanovanjih. Obisk je bil izredno dober. Dvorana je bila polna ljudi, seveda največ delavcev in delavk.

+ **Nova laška stranka.** To nedeljo, 8. t. m. se je ustanovila v Pulju »Unione democratica istriana«, politično društvo istrskih liberalnih nacionalcev. V Istri liberalni Lahi do današnjega dne niso imeli prave politične organizacije na širši podlagi, zdaj pa, ko se, kakor pravi saj »Idea Italiana«, vedno bolj intenzivno gibljejo »klerikalci« in se na drugi strani pripravljajo hudi boji s Slovani, so začutili to potrebo.

— **Uprava »Slovenskega Učitelja«** prosi p. n. predsednike krajnih šolskih svetov, da bi blagovolili tekom tega tedna naročiti list »Slovenski Učitelj«. Prva številka izide v soboto. Na naslov nekaterih krajnih šolskih svetov smo list že lani pošiljali, ter jih smatramo za naročnike, ker ga niso vrnili. Upamo, da bodo priložni porabili zadnji številki priložne položnice. — Upravištvo.

— **Iz sodne službe.** Dež. sod. svetnik in okrajni sodni predstojnik v Ajdovščini, Ivan Dovgan, je prestavljen v Trst k dež. sodišču; okrajni sodnik Štefan Pahor v Trstu pa je imenovan za deželnosodnega svetnika.

— **Umrl je v Karlovcu sedemdeset let stari Drgan baron Vranjany.**

— **Shod sodalitatis SSI. Cordis Jesu** za novomeški dekanat bo dne 17. t. m. v Prečini, točno ob deseti uri popoldne. Obnavljala se bo ista stvarina, kakor na shodu dekanov dne 25. t. m. v Ljubljani.

— **Potres v Osjeku.** Minoli četrtek ponoči so čutili v Osjeku precej hud potres s podzemskim bobnjenjem. Ljudje so potem prebili noč bede. V Osjeku že 20 let ni bilo potresa.

— **Ubij in čez železniško ograjo v Bačo je bil vržen** v noči na 3. t. m. Andrej Cenčič iz Robodišč pri Logjeh na Goriškem. Pri njem so našli večjo vsoto denarja.

— **Nov hrvaški ljudski list v Dalmaciji** je začel izdajati Don Franc Ivanišević pod naslovom »Pučke Novine«. List izhaja dvakrat na mesec in prinaša tudi slike; stane samo 2 K na leto.

— **Poizkušen samoumor kontrolorja delavske bolniške blagajne.** 4. t. m. so našli v Zagrebu na neki klopi kontrolorja tamkajšnje delavske okrajne bolniške blagajne Ignacija Ovcariček, brez zavesti s prerezanimi žilami na levi roki. Prenesli so ga v bolnišnico, kjer vsled slabosti še ni mogel biti zaslišan.

— **Imenovan je bil poštar** Václav Helmich v Idriji za nadpoštara.

— **Šolstvo.** Namesto vpokojenega rudarskega nadzornika Jožefa Koršica, je imenovan za krajnega šolskega nadzornika na obeh erarnih šolah v Idriji nadupravitelj Franc Bouška.

Po končanem programu se je razvila pri komerzu iskrena zabava, ki se je sukala okrog osebe slavljenca. Dvorana je bila tudi pri komerzu popolnoma polna. Med gosti je bila tudi deputacija cerkniškega županstva na čelu ji g. župan sam, ki je slavljenca tudi navdušeno pozdravil. V imenu »Ljubljane« je slavljenca nazdravil predsednik »Ljubljane« deželni odbornik dr. V. Pegan, pevovodja Anton Svetek, kateremu je občinstvo prirejalo burne ovacije, je nazdravljaval slavljenca imenom zbora »Ljubljane«, g. slavičene se je zahvaljeval govornikom in »Ljubljani«, čes, da mu je naredila »Ljubljana« veselje, da je skladbe, ki so ležale v prahu, spravila v javnost. Izvajale so se na tako lep način, da sem iz srca hvaležen za to predsedstvu »Ljubljane«, predsedniku g. dr. Peganu, iz srca hvaležen neutrudljivemu in jako nadarjenemu pevovodji g. A. Svetku, ki se ni bal truda, da je dosegel današnjemu koncertu tako sijajen uspeh, ki se ni bal nobene skušnje in ki je s strogo disciplino dvignil »Ljubljano« na vrhunec. Uspeh, ki ga je »Ljubljana« dosegla v tako kratkem času, je znamenje, da bo napredovala in dosegla

— **Popir se je podražil.** Avstrijske tovarne popirja so zvišale cene celuloznega popirja za 2 K pri 100 kg.

— **Voz ubil ženo.** Pretekli torek je peljal kinet Ivan Nardin blizu Št. Petra pri Gorici velik voz lastja domov. Spremljala ga je žena Frančiška in njegova dekla. Voz se je pa vsled slabe poti prevrnil in gospodinjjo ubil, zapuščal sedem otrok.

Telefonska in brzojavna poročila.

NOVO MINISTRSTVO SESTAVLJENO.

Dunaj, 9. jan. Novo ministrstvo je sestavljeno. Baron Bienenrth je v posebni avdijenci predložil cesarju tako-le sestavljeno ministrstvo: ministrski predsednik baron Bienenrth, notranji minister dr. Maks Wickenburg, domobranski minister fm. Frid. Georgi, naučno ministrstvo grof Stürgkh, trg. ministrstvo dr. Richard Weiskirchner, justično ministrstvo Hohenburger, delavsko ministrstvo Karol Marek, fin. ministrstvo dr. Robert Mayer, železniško ministrstvo Stanislav Glabinski, poljedelsko ministrstvo baron Widmann, poljski minister rojak dr. vitez Zaleski. Mesti nemškega in češkega ministra nista zasedeni. V soboto zvečer povzročeni nemško radikalni vihar torej Bienenrthu ni škodoval in ga je preživel brez katastrofe, dasi je grozil Wolf, da vse na drobno razbije, ako pride v ministrstvo kak uradnik, ki ni v nemško-nacionalni službi. To je bilo prvkrat, da se Bienenrth ni uklonil pred vsenemškim furorjem. Notranji minister grof Wickenburg, je bil doslej sekcijski šef v delavskem ministrstvu in je intimen prijatelj Bienenrthov. Minister za javna dela Marek je bil sekcijski šef v železniškem ministrstvu, kamor je prišel od praškega ravnateljstva državnih železnic. Poljedelski minister Widmann je bil doslej dvorni svetnik pri šlezijemskemu cesarskemu namestništvu, kamor je prišel iz notranjega ministrstva, kjer je deloval v češkem oddelku. Mož je konservativec in pozna dobro razmere na Češkem in Moravskem. Poljski minister rojak Zaleski je bil doslej sekcijski šef v poljedelskem ministrstvu, fin. minister Mayer pa je bil prej sekcijski šef v fin. ministrstvu in je bil sedaj predsednik v statističnem centralnem uradu.

ZAPRISEŽENJE NOVEGA MINISTRSTVA.

Dunaj, 9. januarja. Cesar bo člane novega ministrstva zaprisegel jutri popoldne ob 11. uri.

ODLIKOVANJA BIVŠIH MINISTROV.

Dunaj, 9. jan. Cesar je člane bivšega kabineta odlikoval z različnimi redi. Najvišjega je dobil Bilinski, brilante k Leopoldovemu redu, Haerdtl Leopoldov red I. razreda, Wrba red železne krone I. razreda, minister javnih del Ritt, je postal vitez, poljski minister Dulemba je dobil red železne krone I. razreda, vodja kmečkega ministrstva Popp pa veliki križ Franc Jožefovega reda.

DR. PLOJ AVANZIRAL.

Dunaj, 9. jan. Hofrat dr. Ploj je postal senatni predsednik pri upravnem sodišču.

ZBORNICA.

Dunaj, 9. januarja. Poslanska zbornica se skliče 18. januarja. Baron Bienenrth bo v prvi seji podal programatično izjavo, kateri bo sledila politična debata. Delovni program je že določen in obsega: konec delegacijske-

vrhunec umetnosti. Č. g. župnik Lavrenčič je nazdravljaval slavljenca kot cerkvenemu skladatelju, notranjski državni poslanec Gostinčar je napival slavljenca kot možu dela za narod, državni poslanec Jarc pa je povdarjal, da izvirajo uspehi »Ljubljane« iz trdne vere v končno zmago. Danes proti »Ljubljani« ni več pomislekov, vsakdo ve ceniti njeno moč in njenega zborovodjo. »Ljubljana« naj ve, da ji je zagotovljena materialna in moralna pomoč od vseh slojev. Vsem govornikom je sledilo navdušeno odobravanje.

Vmes je igrala marljivo »Slovenska Filharmonija«, kot mojster na gosli pa se nam je predstavil g. Kalai, član »Slov. Filharmonije«, z nekaterimi točkami, med drugimi s Smetanovo fantazijo iz »Dalibora« za vijolino in klavir ter s Hubayevim »Čardašem« v istem aranžma.

To je zmalo igrati slavljenca srce, ko so stopali otroci njegove muze drug za drugim iz pozabne preteklosti in mu častili k sedemdesetletnici. I mi se pridružimo njihovim slavnostnim z iskrenim: Gerbiču slava!

B.

ga dela, redni proračun, bančno predlogo in rekrutni kontingent.

NESREČNI SANJKAČI.

Dunaj, 9. jan. Pri sankanju v dunajski okolici je 12 ljudi težko ponesrečilo in si razbilo glave ter zlomilo roke in noge ter podobno.

SLOVENC V TRSTU IN LJUDSKO ŠTETJE.

Trst, 9. januarja. Včeraj popoldne je bil v »Narodnem domu« shod slovenskega političnega društva »Edinost«, ki je bil zelo številno obiskan. Na shodu, ki so se ga udeležili državni poslanec dr. Rybař in več slovenskih deželnih poslancev, se je soglasno sprejela resolucija, v kateri se protestira proti nepostavnemu postopanju magistratnih organov kot števnih komisarjev in revizorjev v Trstu in okolici, kakor tudi proti postopanju italijanskih hišnih posestnikov. V resoluciji se zahteva, da se ljudsko štetje anulira ter uvede ponovno štetje pod vodstvom državnih organov. Popoldne je bilo v okolici Trsta pet enakih shodov.

VODA UDRLA V RUDNIK.

Zagorje ob Savi, 9. jan. V rudniku v Kisovcu imajo vodo. Začela je prihajati na sv. Treh kraljev dan popoldne ob treh. Vodni curek je zelo močan. Začele so precej delovati brizgalne, ki jih goni elektrika, ali vode ni mogoče sproti izmetati. Kmalu sta prišli dve brizgalni pod vodo in prenehali z delom. Voda narašča čedalje bolj. Pripekljali so na pomoč nove brizgalne. Ne ve se še, ali prihaja curek iz zastane vode ali je studenec. Če je studenec, je to za rudnik zelo nevarno, ker leže zdaj jame okrog 170 m globoko pod zemljo, in so za Kisovcem visoki hribovi 500 do 800 m. Danes so z delom splošno prenehali. Delajo le še v Kotredežu, kjer je pa le malo delavcev.

KOROŠKI SLOVENC V LJUDSKO ŠTETJE.

Celovec, 9. januarja. Pri ljudskem štetju na Koroškem se gode silne nezakonitosti. Števeni komisarji Slovence kar trumoma popisujejo za Nemce.

SAMOUOMOR.

Dunaj, 9. januarja. Glavni blagajnik zavarovalne družbe »Phoenix« Karol Dok (baje Slovenec po rodu) se je ustrelil. Vzrok je menda, da je bil sit življenja.

ARGENTINSKO MESO.

Trst, 9. januarja. Danes dospe semkaj parnik »Vyandotte« s 150 tonami argentinskega mesa. Meso dospe na Dunaj v sredo.

: Naročajte „Slovenca“ .:

Ljubljanske novice.

Ij Gg. starejšine naših kat. akad. društev in gg. zastopnike Orla vabimo na sestanek, ki se vrši danes zvečer ob osmi uri v »Rokodelskem Domu« (gostilna). Posvetovali se bomo o prireditvah v počitnicah. — Rueh, t. č. predsednik »Zarje«.

Ij Javno predavanje. Jutri predava ob pol 8. uri zvečer v S. K. S. Z. gospod dr. V. Pegan: Zanimivosti iz Amerike.

Ij Glavna posojilnica v Ljubljani je imela izredni občni zbor, čegar dnevni red je obsegal edino točko »Razdružitev zadruge«. Občni zbor je otvoril član starega odbora g. Turk, vodil pa ga je dr. Oražen. Iz poročila o današnjem stanju zadruge, ki ga je podal revizor »Zadružne zveze« v Celju Kunej, posnemamo to, da je dvomljivih oziroma nepokritih terjatev 1.387.782 K 20 h. Že zadnje dni je vladalo med člani te posojilnice grozno razburjenje, ki je včeraj šele prav izbruhnilo. Gospod deželni stenograf Klemenčič je zahteval pojasnitev š 23. zadružnega zakona. Ta namreč določa, da jamčijo člani upravnega sveta oziroma nadzorstva z vsem svojim premoženjem za povzročeno škodo, kar je obrazložil dr. Kukovec iz Celja. Klici: »Kje je Hudnik?«, »Državni pravdnik naj se peča s to zadevo!«, »Ves upravni svet naj se zapre!« so kar križem leteli. Splošni razburjenosti je dal duška kot prvi g. Bradaška, ki je pojasnil, da se onim, ki so imeli le 5 kron deleža, ni dosedaj priznavalo nikakih pravic, niso jih vabili na občne zборе, niso jim dali nikakih dividend, bili so le za to dobri, da so pristopali ter da se je z njihovim — špekuliralo. Izreče ogorčenje nad tem, da ni onih na občnem zboru, ki so poznali posojilnico in nje člane le takrat, kadar so rabili ogromne svote za svoje špekulacije in kadar se je šlo za delitev mastnih plač, remuneracij, provizij in dividend. Uradnikov in častnikov je po polomu prizadetih nad 200. Zato je sklenil

»Uradniški hranilni in posojilni konzorcij« v Ljubljani, da bo storil vse, da prevzame če le mogoče vse uradniške dolgove pri »Glavni posojilnici«, obenem pa hoče napraviti vse korake, da se doseže to, da odkupi država in avtonomne oblasti svoje uradnike z gotovo svoto od posojilničnih obvez. Konečno zahteva, naj se pojasnijo zadeve graščine Dol na Štajerskem, dunajskih hiš in drugih večjih posojil. G. Pust vpraša, je-li res, da so bile bilance že prej pasivne, a da so se izkazale kot aktivne in da je dobil nek revizor za to uslugo remuneracijo. Vse zadeve je pojašnjeval dr. Oražen oziroma revizor Kunej. Splošno se je izjavljalo, da so se s strani dosedanjega odbora go-dile neke nekečnosti. S temi zadevami se bode itak prej ali slej pečalo sodišče. Na predlog g. dr. Bleiweisa se je sklenilo, da zadruge likvidira ter se izvolijo v likvidacijski odbor sodni nadsvetnik Višnikar, dr. Oražen, dr. Kukovec iz Celja, Firm, računski revident Mikuz ter računski oficijal Bradaška. Sklene se, da se skliče sestanek vseh združnikov oziroma nov občni zbor, kakor hitro dobi likvidacijski odbor jasno sliko o položaju, najkasneje pa začetkom marca. Detaje o včerajšnjem občnem zboru si še pridržimo. Pravijo, da je bil ta shod liberalne stranke doslej v Ljubljani še najboljši obiskan in da je podal boljše sliko liberalnem gospodarstvu, kakor jo je pa mogel včeraj podati na liberalnem shodiču v šentjakobskem okraju slovenski ekonom knjigovez Brekvar in njegov učenec profesor Reisner.

Ij Pokrovitelja patronata Vincencijeve družbe za mladino v Ljubljani nadalje postala dr. Fran Dolšak, zdravnik v Ljubljani, in Andrej Ramoveš, nadžupnik v Dobropoljah. Bog plačaj!

Ij Božičnica katol. mladeniškega društva. Veseliti se moramo lepega napredka vseh naših društev, zlasti pa nam mora biti pri srcu razvoj kat. mladeniške organizacije, iz katere dobivajo druga društva svoj naraščaj. V vseh ozirih krasno uspeva božičnica katol. mladeniškega društva nas je radi tega navdala s posebno radostjo. Številni pevski zbor, ki je nastopil, priča, kako vestno se v društvu goji petje, in prav dobro prednašan Fr. Ferjančičev venček vojaških narodnih pesmi je dokazal, kako lepe uspehe ima pevski pouk. G. Jeločnik, ki vodi tamburaški zbor, moramo pa v resnici čestitati. Pri preciznem igranju mladih tamburašev občinstvo ni štedilo s svojo pohvalo in je živahno zahtevalo še novih točk. Najzanimivejša točka sporeda je bila igra »Mlini pod zemljo«. Uprizoritev zahteva velikih priprav z ozirom na scenarijo, kakor tudi od igralcev samih. Priznati moramo, da nam je oder nudil ves čas primerno in v vseh podrobnostih vestno pripravljeno pozorišče in da so nam igralci podali dobre zastopnike cvetočega krščanstva prvih stoletij, kakor tudi s poslednjimi močmi borečih se poganov zoper kristjane. Tudi težje vloge, kakor n. pr. Afrikanca Numida so bile prav dobro pogojene. Navzoče občinstvo, ki je po shodu v »Univno« do zadnjega kotička napolnilo dvorano, je sledilo z velikim zanimanjem razvoju igre, ko nam je poprej govornik večera, g. Alojzij Štroj, podal kratak obris zgodovine tedanje dobe in je obenem poudarjal, kako primerna je uprav ta igra za prireditve v kat. mladeniškem društvu, ki tudi ohranja svojim članom versko zavest in jim daje navodil za vsestransko izobrazbo. Hvaležno je omenjal, da po inicijativ g. državnega poslanca dr. J. Ev. Kreka zasnovani odbor profesorjev, uradnikov, učiteljev in akademikov vestno posvečuje svoje najboljše moči napredku katoliške mladeniške organizacije in da je njegovo delovanje poročstvo vedno lepšega razvoja prekristnega katoliškega mladeniškega društva.

Ij Glede ljubljanskega kolodvora ve več poročati »Gorenjec«: »Tako v »Slovenca« kakor tudi v »Slovenskem Narodu« je bilo čitati pred dobrim tednom, da se bo ljubljanski južni kolodvor kaj kmalu razširil, ker se seka že drevje na onem vrtu, ki ga imajo železniški uradniki v posestvu. (»Slovenec« ni tako poročal, marveč le nekako ironično vprašal, pomenijo li nekatera dela ob tiru toli obljubljeni razširjenje. Tudi smo izvedeli, da se tisto sekanje dreves ni izplačalo. Op. ur.) Vsa stvar je tale: Drevje na onem vrtu sekajo zato, ker je staro, gnjilo in vsled tega pravo zbirališče mravelj in slične golazni. Ker pa železniški uradniki kljub hudi draginji ne morejo jesti mravelj, zato mora drevje proč. — Vprašanje novega kolodvora je pa še daleč, daleč. Menda bo še prej najmanj kakih 20 »eršparungskomisij«, predno se zasadi prva lopata za novi kolodvor. — Letos se je že položilo nekaj tira, oziroma se je razširil železniški tir proti severni stra-

ni južnega kolodvora, proti Martinovi cesti, v letu 1911/12 se popravi tir proti jugu, v letu 1913 je namenjena poprava srednjega tira, potem pride na vrsto nekaka stavba za prometno-blagovno ravnateljstvo, potem še le prično študirati, kako se bo nadaljevalo s »štedenjem«.

Ij Slovensko gledališče. Ker je bil naš referent v soboto zadržan, prinesemo poročilo o »Zavetju« ob reprizi.

Ij Imenovanje. Računski praktikant Milan Juvanc, je imenovan za c. kr. računskega asistenta.

Ij Umrli so v Ljubljani: Uršula Cunder, zasebnica, 80 let. — Marija Cerar, hči železniškega delavca, pet let. — Josipina Batista, hči posestnika, 17 let.

Ij I. ljubljanski zavod za straženje in zaklepanje je imel leta 1910 priliko, v 3032 slučajih po svojih stražnikih poslovati v dokaz, da je to, strokovno obratovano podjetje vestno in potrebno. Opozarjamo na današnje letno poslovno poročilo zavoda.

Ij Društvo slovenskih trgovskih sodrušnikov v Ljubljani opozarja na svoj plesni venček, ki ga priredi v soboto, dne 11. februarja 1911. v veliki dvorani hotela »Union«.

Doječe matere

dobe s Scott-ovo emulzijo nove moči ne samo zase ampak tudi za otročička. Mleko se pomnoži in je redilnejše; dete postane naravno cvetoče in živahno. Njen okus je prijeten in ni nikoli zoperen, celo pri daljšem uporabljenju. Se več, 3109

SCOTT-OVA emulzija

Pristna le s to znamko — ribičem — kot garancijskim znakom SCOTT-ovega ravnanja!

je gotovo bistveno bolj učinkujoča kot navadno ribje olje, in več sto babic najtopleje priporoča v svojih pismih Scott-ovo emulzijo

Cena izvirni steklenici 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah.

Zahvala.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja ob boleznih in smrti preljubega soproga, oziroma očeta, strica in svaka, gospoda

Matija Korečina posestnika

izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo vsem sorodnikom, znanec in prijateljem zlasti gg. duhovnikom kakor tudi slav. pož. brambi v Sevnici ter blag. gosp. zavravniku dr. Trenzu, ki ga je več čas boleznih zdravil in mu s tem lajšal bolezen ter mu življenje nekoliko podaljšal. Srčna zahvala vsem onim, ki so pokojnega spremili k večnemu počitku.

RADNA pri Sevnici, 9. jan. 1911.

ŽALUJOČI OSTALI.

Zahvala.

Uzem, ki so me počastili z lepimi voščili k mojemu 90 letnemu godu, se tem potom, ker me je bolezen priklenila na bolniško posteljo, najpriščneje zahvaljujem, ter se vsem priporočam v pobožno molitev.

Sp. Bernik, dne 6. prosinca 1911.

B. Bartol
župnik v pokoju.

J. KOPAC

lastnik prve največje slovenske svečarne v Gorici
ulica sv. Antona št. 7.

Priporoča prečistiti duhovščini, slay. cerkvenim oskrbništvom in p. n. slavnemu občinstvu 3315

čebelno-voščene sveče, zvitke, kadilo, med itd. itd.

Kakovost izdelkov in nizke cene izključujejo vsako konkurenco.

H. SUTTNER

ur. prva največja domača exportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine. Lastna tovarna ur v Švici.

Briljanti po nizki ceni

Tovarniška varstvena znamka: „IKO“

Vsak dan sveže pustne krofe

priporoča

Jakob Zalaznik pekarija in slaščičarna

Ljubljana, Stari trg št. 21.

Podružnice:

Kolodvorska ulica št. 6
Mestni trg št. 6.

Ženitna ponudba.

Samski obrtnik (boljši krojač) s trgovsko koncesijo, dobrih lastnosti ter solidnega vedenja, se želi v a. r. h. ženi s sestaniti z varno gospodino v starosti 25 do 38 let, katera bi imela večje premoženje, kako trgovino, ali primerno dobro eksistenco. Vdove niso izključene. Le resne ponudbe s polnim naslovom je poslati pod: „obrt in trgovina“, na upravo „Slov.“ do 15 t. m.

Dobra moč

kot voditeljica podružnice se išče za vsak okraj, ako tudi brez kapitala. Strogo solidna stvar, primerna za vsakogar v mestu ali na deželi. Znanja ni potreba nikakega. Trgovino uredimo sami. Velika reklama na naš račun. Mnogo prometa. Dober zaslužek že takoj izpočetka. Riziko izključeno. Vodi se lahko tudi kot stransko opravilo. Le pošteni, akoravno priprosti ljudje imajo prednost. Pojasnila brezplačno. Ponudbe pod „Versandgeschäft“ na „Haasenstein & Vogler“ A. G. Köln. 83

Prodajalna

se da takoj v najem ali se pa tudi prodaja pod ugodnimi pogoji. Več se izve pri Janezu Novšaku, posest. na Raki št. 12. Dolenjsko. 2

= Mladenič =

rezervni častnik, absolvent trgovske šole, star 22 let, več poleg obeh državnih jezikov tudi laščine in hrvaščine, kateri je že deloval v pisarni, spreten korespondent želi vstopiti v službo v kako banko ali večje trgovsko podjetje. Nastop takoj. Tozadavne ponudbe le do 15. januarja pod „Mladenič“ na upravništvo 72 „Slovenca“.

HOTEL v kraju,

kjer biva vsako leto mnogo tujcev, letoviščnikov, se z ali brez posestva in mesarije pod zelo ugodnimi pogoji prodaja.

Hotel izkazuje zelo velik promet in je zagotovljena pridnemu gostilničarju zelo lepa eksistenca. Natančnejša pojasnila daje upravništvo tega lista.

Zahvala.

Ob priliki prebriske izgube naše prerano umrle preljubljene hčerke, gospodične

Lenice Pečnik

izrekamo na tem mestu najsrčnejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec za vse izraze sožalja. Zahvaljujemo se vsej preč. duhovščini, posebno g. duh. svetniku Simonu Zupan, župniku na Ježici, g. stolnemu vikarju dr. Alojziju Merhar in g. prof. Franu Pengov za nepozabljivo tolažbo ob boleznih kakor tudi za častno spremstvo k zadnjemu počitku; dalje gg. članom in pevcem „Glasbene Matice“ za v srce segajoče žalostinke, „Marijini dekliški družbi na Ježici“ za prelepo izganljivo petje v cerkvi, kakor tudi vsem darovalcem prekrasnih vencev. Bog povrni vsem stotero!

STOŽICE pri Ljubljani, 9. prosinca 1911.

Žalujoča rodbina
PEČNIK-URBANČKOVA.

Prodaja se

žbetna kobilica

5 let stara, 15 3/4 visoka (Apfelschimmel). Ista bode približno čez 2 meseca žbetila; tudi se zamenja z drugim konjem. Ogleda se lahko pri R. Jegliču, gostilničarju v Kranju.

Prodaja se

enonadstropna hiša

v sredini mesta, zelo pripravna za vpo-kojenega duhovnika. Naslov pove uprava „Slovenca“.

Poslovno poročilo

I. ljubljanskega zavoda za straženje in zaklepanje za dobo od 1. januarja 1910 do dne 31. decembra 1910.

Stražniki zavoda so leta 1910 imeli priliko v nastopnih slučajih službeno poslovati

Odrpta dobili ter zaprli ali posredovali, da so se zaprla:	Dalje:	Prenos ...
hišnih vrat ... 1776	odtrganih konj privezali ali jih iz nevarnih položajev rešili ... 21	
dvoriščnih in vrtnih vrat ... 323	prosto gorečih luči ugasnili ... 36	
oken ... 92	odprtih vodovodov zaprli ... 35	
rulet ... 107	požare prijavili ... 3	
prodajalen ... 68	požare pogasili ... 4	
izlozb ... 71	tafove zasačili ozi. tatvin preprečili ... 59	
pisaren ... 40	sumljivih oseb prepočili ali ovdali ... 13	
blagajno ... 1	straži ali orožništvu pomagali ... 8	
skladišč ... 160		
tovaren ... 7		
delavnic ... 19		
stanovanj ... 11		
kuhinj in shramb ... 44		
kletij ... 51		
hlevov ... 28		
v hišnih vratih našli ključev ... 52		
Odnos ... 2850		

Skupaj ... 3032

Tedaj so stražniki v 3032 slučajih službeno poslovali.

Našli in izgubiteljem ali oblastnjam izročili so: dragulje, kolesa, razne obleke, perilo, blago, konjske odeje in oprave.

V Ljubljani, dne 31. decembra 1910.

Ravnateljstvo I. ljubljanskega zavoda za straženje in zaklepanje.
Imejitelj: Fran Seunig.
Pisarna: Kolodvorska ulica 23. Stražnica: Kolodvorska ulica 35.

Cenjeno ravnateljstvo »Prvega ljubljanskega zavoda za straženje in zaklepanje«
Ljubljana, Kolodvorska ulica 28.

Po sklepu lovske razstave dežele Kranjske v dvorani Mestnega doma v Ljubljani čuti se podpisani odbor dolžnim, izrekat najpopolnejše priznanje organom tega zavoda, ki so za časa razstave dobro in zanesljivo opravljali službo straženja in varstva v razstavnih prostorih. Za deželni odbor kranjski F. mednarodne lovske razstave na Dunaju 1910:
Hugon knez Windisch-Grätz I. r., predsednik

Javna zahvala.

Moj, dne 6. dec. 1910 umrli sin, **Rihard Smolej** kaplan v Komendi se je pred 11 meseci zavaroval za življenje pri zavarovalnici „ALLIANZ“ za znesek 2000 kron. Ko sem predložila zavarovalne listine, mi je „ALLIANZ“ po svojem ljubljanskem zastopniku gospodu **Rudolfu Freundu** omenjeni znesek na najkulantnejši način izplačala. Izrekam omenjeni zavarovalnici raditega iskreno zahvalo ter priporočam isto najtopleje. Opomnim še, da je bilo vplačano zavarovalnici samo 91 kron vsega skupaj.

Ljubljana, dne 7. januarja 1911.

Luise Smolej
mati.

Razglas.

Za mestno občino ljubljansko odredjena

= pasja kontumacija =

se z današnjim dnevom razveljavlja.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 7. januarja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Vzorci na razpolago!

NOVOSTI MANUFAKTURNEGA BLAGA!

Vzorke pošiljava franko!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4.

Sukno, kamgarn, damsko blago, delen, batist, zefir, kreton, platno, šifon, gradl, garniture, preproge, zavese, odeje, pleti, šerpe, rute v veliki izbiri.

SOLIDNE CENE.

351

Živinozdravniške razmere na Kranjskem.

V zadnji seji c. kr. kmetijske družbe je staval baron Apfalter predlog, da naj deluje družba na to, da se izboljšajo živinozdravniške razmere na Kranjskem. Kazal je s številkami na to, da je premalo živinozdravnikov v deželi in da treba skrbeti tudi za živinozdravniške pomočnike.

Ta želja po izboljšanju živinozdravniških razmer je splošna in je res čas, da se tudi v tem oziru kaj ukrene. Potrebno je, da dobimo v vsakem sodnem okraju živinozdravnika. Potrebni so pa tudi živinozdravniški pomočniki.

Kdor pogleda nekoliko bližje v praktično življenje naših živinorejcev, nam bo pritrdil, da so v naših razmerah potrebni taki pomočniki. Naši živinorejci potrebujejo pogostoma naglo pomoč pri svoji živini. To pomoč iščejo pri sosedih. Živinozdravniki so jim preoddaljeni. Tudi se marsikdo desetkrat premisli, predno pokliče živinozdravnika, ker se boji stroškov. To opazujemo celo po krajih, kjer je živinozdravnik blizu doma. Temu dejstvu se ni čuditi. Pri nas nimamo tako dragocene živine, kakor jo imajo na Danskem, v Švici itd. Tudi so naše kmetije revne. Ljudje se k sebi ne kličejo zdravnika, če ni skrajne sile. V takih razmerah je potrebno, da imamo za nujne slučaje potrebne izvedence pri rokah.

Sicer je pa nepobitna resnica, da je mnogo takih slučajev pri živini, za katere ni treba visokošolske izobrazbe, ampak za katere zadostujejo dobro dovršeni živinozdravniški tečaji. V tem pogledu lahko trdimo, da so za gotove slučaje živinozdravniški pomočniki ravno tako dobri kakor rezarji, ki izvršujejo svoje operacije tudi brez posebne podlage. Če ne bomo sami skrbeli za take pomočnike, se bodo razni mazači sami pojavljali med ljudstvom in nastane potem opravičeno vprašanje, kaj je boljše, da imamo neuke mazače ali izvežbane pomočnike. Zato pa odobravamo predlog, da se skrbi za izvežbane živinozdravniške pomočnike, tembolj, ker smo trdno prepričani, da bodo prav ti pomočniki lahko mnogo pripomogli, da se bodo vpeljavali živinozdravniki vedno bolj in bolj v prakso. Prav ti pomočniki bodo nagovarjali živinorejce, da bodo ti pravočasno klicali živinozdravnika k bolni živini.

Potrebno pa je seveda, da se delokrog takih pomočnikov omeji in da stoji pod nadzorstvom dotičnih okrožnih, oziroma okrajnih živinozdravnikov. Živinozdravniški pomočniki naj se vozbajo le za gotove slučaje pri živini, kakor za pomoč pri porodih in po porodu (pri izstopih itd.), za pomoč pri napenjanju živine, za koliko itd. V ostalem naj se pa ti pomočniki pouče tudi o tem, kdaj je treba klicati živinozdravnika, da ni prepozno.

Za tak tečaj bi zadostovalo dobrih šest tednov. Kazalo bi te tečaje prirediti pozimi, recimo od Vseh svetih do Božiča ali pa po novem letu.

Stvar je vredna, da se do dobra premisli in da se tudi v tem oziru ukrene kaj dobrega za našega kmeta, čigar interesi so najbolj merodajni v tem vprašanju.

Slav. občinstvu vlijudno naznanjam, da sem otvoril

vinotoč

v Ljubljani na St. Peterskemu nasipu št. 43 (prej Tosti), kjer bodem po zmernih cenah točil najboljša ter zajamčeno pristna vina iz moje zaloge.

Za prigrizek se bode postreglo z mrzlimi jestvinami. Priporočam se najudaneje za mnogobrojni poset z vsem spoštovanjem

Rilozij Zajec

40

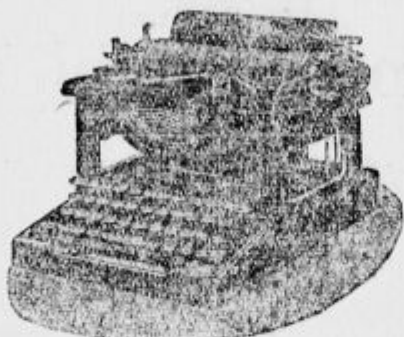
vinotržec, Spodnja Šiška.

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik.

**Vrline pisalnega stroja
L. C. SMITH & BROS**

z ozirom na solidnost in praktično uporabo!

10letno funkcijsko jamstvo!

V Ljubljani v rabi pri: vis. c. kr. deželni vladi, slav. dež. odboru, vodstvu deželne bolnice, mestnem magistratu, trgovski in obrtni zbornici, trgovski in obrtni banki, Kmetijski posojilnici idr. idr.

Zahtevajte prospekt in brezplačno razkazovanje od

THE REX CO., LJUBLJANA

Selenburgova ulica št. 7, — Telefon št. 38.

Vse druge pisarniške potrebščine.

Različen stroji od K 100.— dalje.

Vsled tečaja na kroglah pri tipkinem dvigalcu:

Največja prevdarna moč
Zelo lahak udar
Najmirnejši tek
Oster odtis črk
Nikaka utrujenost pisca
Tabulator
Returna tipka
Spremenljiv valjec

Vsaka tipka teče na 15 kroglah:

Brez vsakega drgnjenja
Nikako tresenje pri udaru
Neomejena trpežnost
Prijetno pisanje
Dvoharven trak
Avtomatična premena traku
Priprava za pisanje matric

Tečaj na kroglah pri tipk. dvigalu

FRANC SOUVAN SIN
manufakturna
veletrgovina
v Ljubljani
Mesni trg št. 22 in 23.
1816 1 Narodno podjetje.
Nizke cene. Solidna pos.režba.

St. 3874/4.

Razglas.

20

S 1. februarjem 1911 pričenši uvede se v ljubljanskih lekarnah nočno službovanje in sicer tako, da bodo vsak teden po tri lekarne imele nočno službo, po tri pa počitek. Vendar si mestni magistrat pridržuje pravico, to dovoljenje takoj preklicati, če bi iz njega izvirale kake nepravilike.

Dogovorno s predstojništvom gremija se turnus določa tako, da bodo od 1. februarja 1911 dalje one tri lekarne, ki imajo nedeljsko službo, imele tudi nočno službo na nedeljo sledeči teden.

Turnus nočnega službovanja se bo na vratih posameznih lekarn natančno označil in sicer na ta način, da razobesijo lekarne, ki imajo nočno službo, tablico z napisom „Nočna služba“, lekarne, ki imajo počitek, pa tablico z napisom „Nočno službo imajo ta teden lekarne“ z natančnim naslovom teh lekarn.

Tablice bodo v večernih in nočnih urah dobro razsvetljene.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 20. decembra 1910.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni
c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan l. r.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Književnost.

Nova knjiga. Pri Meyer & Komp. na Dunaju je izšla knjiga z napisom: »Des Ephesier- und Kolosserbriefes Lehre über die Person Christi und sein Heilswerk«, systematisch dargestellt von Dr. M. Slavič, deutscher Prediger und Religionslehrer in Cilli. Gekrönte Preisschrift. Ta spis je dobil nagrado iz Lackenbacherjeve ustanove. Komisija za to ustanovo obstoji iz profesorjev dunajske teološke fakultete, ki razpisuje temata po želji ustanovitelja iz Svetega pisma. Za nagrado, ki obstoji iz svote 1200 K, se lahko potegujejo vsi avstrijski duhovniki in bogoslovci. Spise z imenom z zapečatenem pismu je poslali na dekanat dunajske teološke fakultete. Ako kateri spis dobi nagrado, se to razglasi pred povabljenim duhovniškim in drugim občinstvom v slavnostni dvorani dunajske univerze. K temu slavnostnemu činu prideta tudi zastopnik naučnega ministrstva in nižjeavstrijskega namestništva. Dekan razloži vsebino nagradnega dela ter pred občinstvom odpre zapečaten pismo, da razglasi ime pisatelja, ki je določen za nagrado. Tokrat je bil Slovenec, ki je dobil to nagrado. V zadnjih letih sta dobila nagrado sedanja profesorja dunajske teološke fakultete dr. Nivard Schlögl ter dr. Joh. Döller. Dr. Slavič razpravlja v svojem spisu o osebi Kristusovi kot Sinu božjem in Izveličarju sveta, kakor to uči sv. Pavel v omenjenih svojih listih, dalje o Njegovem odrešilnem delu in sadovih odrešenja. Pisatelj izvaja vsa svoja razmotrivanja iz teh dveh listov (Ephes., Kol.), a se ozira tudi na sodobno katoliško tozadevno slovstvo, kakor tudi n. pr. na Harnacka ali Tolstoja.

Pouk zaročencem in zakonskim. Sestavil Janez Zabukovec, župnik. Druga izdaja. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Cena vezani knjigi 1 K 40 vin., po pošti 20 vin. več. — Vedno je bila prva skrb svete katoliške cerkve, da po svojih dušnih pastirjih zadostno pouči zaročence in zakonske o dolžnostih zakonskega stanu; ta njena skrb je pa dandanes tembolj namestu, čimbolj se majo temelji srečnega zakonskega življenja. Koliko je pa ljudi na svetu, ki ne uživajo dobrote, da bi jih skrbni dušni pastir poučil o zakonskih dolžnostih in jim s svojim svetom pomagal v duševnih bojih, pa tudi v praktičnih zunanjih vprašanjih. V prvi vrsti takim ljudem je namenjena navedena knjiga, ki bi pa tudi sicer v nobeni katoliški hiši ne smela manjkati; kajti kar zaročenci ali zakonski pri pouku ne razumejo, najdejo v knjigi jasno razloženo. Naj bi romala knjižica v vsako slovensko hišo, da bo povsod učila, kako se je treba pripraviti na resnobni zakonski stan, kako izpolnjevati njega težke dolžnosti.

Ali ste pridobili „Slovenca“ kakega novega naročnika? Upoštevajte upliv dobrega dnevnika in agitirajte povsod za nove naročnike!

Kurzi efektov in menjic.

dne 7. januarja 1911.

Skupna 4 $\frac{1}{2}$ % konv. renta, maj—november	9325
Skupna 4 $\frac{1}{2}$ % konv. renta, januar—julij	9325
Skupna 4 $\frac{1}{2}$ % papirna renta, februar—avgust	9720
Skupna 4 $\frac{1}{2}$ % srebrna renta, april—oktober	9725
Avstrijska zlata renta	11710
Avstrijska krona renta 4 $\frac{1}{2}$ %	9310
Avstrijska investic renta 3 $\frac{1}{2}$ %	83
Ogrska zlata renta 4 $\frac{1}{2}$ %	11165
Ogrska krona renta 4 $\frac{1}{2}$ %	9185
Ogrska investicijska renta 3 $\frac{1}{2}$ %	8125
Delnice avstrijsko-ogrske banke	1880
Kreditne delnice	678
London vista	24025
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11742 $\frac{1}{2}$
20 mark	2349
20 frankov	1902
Italijanski bankovci	9475
Rublji	253

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.